

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی Primary Normalization of Emotional Farsi Words

Mohammad Ali Nazari

Fariba Khayati

Hamid Poursharifi

Masoumeh Hakimi

Zahra Shojaei

* محمد علی نظری

** فریبا خیاطی

*** حمید پورشریفی

**** معصومه حکیمی

**** زهرا شجاعی

Abstract

The inter-relationship between emotion and cognition has been increasingly studied over the past decades. Although emotional words have several properties that they may be considered as a special class of words, there are limited data on word stimuli that elicit emotional responses in Iranian sample. The purpose of this study was to provide a primary Iranian norm for different types of emotional Farsi words. Participants comprised 1200 Turkish, Kurdish and Persian University students (600 male and 600 female) of East Azerbaijan and Isfahan province during (2010-2012). Participants were asked to rate each word in terms of its emotional valence and arousal by using a computerized version of the Self-Assessment Manikin (SAM), on the 7-point scale. Mean and standard deviation of valence and arousal ratings for 320 Farsi words are provided for male and female participants, separately. These words can be used to develop experimental paradigms (especially explicit memory researches) that investigate reactions to emotional words.

Keywords: Farsi Words, Emotional, Normalization

email: nazaripsycho@yahoo.com

چکیده

مطالعه ارتباط متقابل بین شناخت و هیجان در دهه‌های اخیر روزافزون بوده است. علیرغم اینکه واژه‌های دارای بار هیجانی به دلیل دارا بودن ویژگی‌های متعدد می‌توانند به عنوان طبقه ویژه‌ای از واژه‌ها مد نظر قرار گیرند، با این حال در ایران در زمینه واژه‌هایی که پاسخ‌های هیجانی را فرا می‌خوانند داده‌های اندکی وجود دارد. هدف پژوهش حاضر تهیه یک هنجار مقدماتی برای واژگان دارای بار هیجانی مختلف بود. شرکت کنندگان در پژوهش عبارت بودند از 1200 دانشجوی ترک، کرد و فارس (600 زن و 600 مرد) که در بین سالهای 1389 الی 1391 در دانشگاه‌های استان آذربایجان شرقی و اصفهان شاغل به تحصیل بودند. از شرکت کنندگان خواسته شده بود که با استفاده از نسخه رایانه‌ای خودارزیابی با تصویر آدمک (SAM) واژگان را از حیث خوشایندی/ ناخوشایندی و انگیزتی در یک مقیاس 7 درجه‌ای ارزیابی کنند. میانگین و انحراف معیار خوشایندی/ ناخوشایندی و انگیزتی ارزیابی شده برای 320 واژه فارسی به تفکیک جنسیت شرکت کنندگان ارائه گردید. از این واژگان می‌توان در طراحی پارادایم‌های آزمایشی (به ویژه در مطالعات حافظه آشکار) که به بررسی واکنش به واژه‌های دارای بار هیجانی پرداخته می‌شود، استفاده نمود.

واژه‌های کلیدی: واژگان زبان فارسی، هیجان، آزمون خودارزیابی تصویر آدمک (SAM)

* عضو هیات علمی دانشگاه تبریز

** کارشناس ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه تبریز

*** دکترای تخصصی روانشناسی سلامت، استادیار دانشگاه تبریز

**** کارشناس ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

Received: 31 Jul 2012 Accepted: 15 Oct 2013

دریافت: 91/5/10 پذیرش: 92/07/23

مقدمه

در سال 1927 کانن¹ هیجان را به عنوان عامل انطباقی اولیه تعریف می‌کند که به آماده کردن ارگانسیم برای روبرو شدن با رویدادهای مهم کمک می‌کند. در همین راستا برادلی و لانگ (2000) معتقدند که هیجان‌ها باعث ایجاد کنش‌های انعکاسی ساده می‌شود که بخشی از خزانه پاسخ انسان است. در نخستین‌ها این پاسخ‌ها ارگانسیم را به طرف محرک‌های مثبت و گرایشی سوق می‌دهند و از محرک‌های اجتنابی و منفی برحذر می‌دارند. در انسانها، سیستم عصبی تکامل یافته این پاسخ‌ها را از طریق تسهیل کردن امکان سازگاری با محیط حمایت می‌کنند. در این نظریه، هیجان یک ساختار ابعادی دارد که شامل دو مشخصه "خوشایندی" و "انگیختگی" است. بُعد خوشایندی به عنوان اینکه آیا هیجان خاصی به صورت مثبت یا منفی درک می‌شود، تعریف شده است. بُعد انگیختگی نیز شامل دو بُعد گرایشی² و اجتنابی³ است. بُعد گرایشی باعث گرایش افراد به طرف محرک‌های مثبت و بُعد اجتنابی باعث اجتناب افراد از محرک‌های منفی می‌شود. بر این اساس، لانگ، برادلی و کاتبرت (1990) تمامی انواع هیجان را در دو مقوله تقسیم بندی کردند: دسته اول، هیجان‌هایی که با رفتارهای روی آوری، دلبستگی و تمایل همراه است؛ دسته دوم شامل هیجان‌هایی است که در قالب رفتارهای اجتنابی، دیده می‌شوند. از این دیدگاه، هیجان نوعی "آمادگی برای عمل"⁴ است. لذا آنها را می‌توان در قالب هیجان‌های مثبت (خوشایند) مانند شادی و هیجان‌های منفی (ناخوشایند) مانند غم طبقه بندی کرد (کاویانی و همکاران، 1384).

ویلهلم وونت⁵ نیز اظهار می‌کند که تجربه‌های هیجانی می‌توانند از لحاظ سه بُعد توصیف شوند: انگیختگی، خوشایندی و تسلط. خوشایندی، مهمترین بُعد هیجان است که ارزش هیجان مثبت یا منفی افراد را نشان می‌دهد. انگیختگی درجه درگیری روانی فرد را با موضوع هیجان نشان می‌دهد، و تسلط به احساس افراد در مورد کنترل وقایع اشاره دارد (ماووس و رایبسون، 2009). برطبق نظریه‌های ابعادی، موقعیتهای هیجانی می‌توانند برحسب تعداد محدودی از ابعاد اساسی سازمان دهی شوند. درحالیکه، برطبق جنبه گسسته و مقوله ای هیجان‌ها، هر هیجان به لحاظ تجربه، فیزیولوژی و رفتار منحصر به فرد می‌باشد (اکمن، 1999، 6؛ پنکسپ، 2007، 7، به نقل از ماووس و رایبسون، 2009). دیدگاه‌های ابعادی و گسسته هر دو معتقدند که هر هیجان گسسته ترکیبی از چندین بُعد را نشان می‌دهد (هایدت⁸ و کلتنر⁹، 1999، 9؛ اسمیت¹⁰ و السورث¹¹، 1985، 11، به نقل از همان منبع). مثلاً عصبانیت می‌تواند با خوشایندی منفی، انگیختگی بالا و انگیزه نزدیکی، و برعکس ترس با خوشایندی منفی، انگیختگی بالا و انگیزه اجتناب مشخص شود. در مورد هیجان‌ها مثبت و منفی برخی نظریه پردازان معتقدند که

- 1 . Kannon
- 2 . Appetitive
- 3 . Aversive
- 4 . Action disposition
- 5 . Wilhem wount
- 6 .Ekman
- 7 .Panksepp
- 8 . Haidt
- 9 .Keltner
- 10 . Smith
- 11 .Ellsworth

نزدیکی و اجتناب به ترتیب با حالات هیجانی مثبت و منفی مترادف هستند (واتسون¹ و همکاران، 1999، به نقل از از همان منبع).

در کنار بحث هیجان، بحث ابرازهای هیجانی بسیار حائز اهمیت است. ابرازهای هیجانی می توانند از نوع تظاهرات چهره ای، زبان بدن و از همه مهمتر زبان کلامی باشند (دوئییل، 2004). زبان و کلام یکی از نخستین ابرازهای ارتباطی بشر از بدو تاریخ تا کنون بوده و یکی از ویژگی های منحصر به فرد و متمایز کننده انسان از سایر حیوانات، زبان و توانایی برقراری ارتباط و تعامل و در نتیجه توانایی شکل دهی زندگی اجتماعی از طریق انتقال اطلاعات است، که این اطلاعات می توانند از نوع اطلاعات علمی، هنری و یا تجارب هیجانی باشند. در واقع، رابطه بین زبان و هیجان، تحت عنوان رابطه ی بین هیجان و ابراز های هیجانی مطرح می شود (تکینسون، 1994، به نقل از کاویانی، 1384).

از سوی دیگر، از آنجاییکه همه زبان ها، مشتقات و معرف فرهنگی هستند که از آن نشأت گرفته اند، قوانین نحوی بطور آشکاری با قوانین فرهنگی و جامعه مرتبط می باشند. اینکه فردی از یک زبان چگونه بتواند به خوبی استفاده نماید، به فهم فرد از قوانین اجتماعی و فرهنگی آن زبان بستگی دارد. ارتباط آشکار بین زبان و فرهنگ را می توان با مقایسه دو زبان ناهمسان بخوبی مشاهده کرد. بعنوان نمونه، زبان انگلیسی آمریکایی، زبان با وجود دارا بودن قوانین گرامر، نحو و طرز بیان، به شدت وابسته به متن جامعه می باشد. در مقابل، زبان ژاپنی بسیار سخت و زبانی به شدت ساختاری می باشد. بطور حتم، این تفاوت های زبانی به تفاوت های فرهنگی و اجتماعی بین دو زبان وابسته می باشند. جامعه و فرهنگ ژاپنی به شدت مقید به قوانین می باشد و هر فرد باید در تمام جنبه های زندگی توجه ویژه ای به موقعیت های اجتماعی داشته باشد. در حالیکه در فرهنگ آمریکایی بر تفاوت های موقعیت اجتماعی تأکید ویژه ای نمی شود. با وجود اینکه از تحقیقات بین فرهنگی اولیه ی اکمن و همکارانش (1969) در مورد قضاوت های هیجانی، مستندات قابل توجهی از همسانی فرهنگ های مختلف در طبقه بندی ابرازهای هیجانی بدست آمد، لیکن تعدادی از مطالعات اخیر، اختلافات فرهنگی در این زمینه را نشان داده اند. اکمن و همکارانش (1987) به این نتیجه رسیدند که فرهنگ های مختلف در مورد شدت ابرازهای جهانی هیجان اختلاف دارند. به عنوان نمونه، فرهنگ های آسیایی برخی هیجانها را بطور معناداری با شدت کمتری نسبت به فرهنگ های غیر آسیایی ارزیابی می نمایند. همچنین فرهنگ های انگلیسی زبان بطور معناداری برخی هیجانها را با شدت بیشتری نسبت به فرهنگ های غیر انگلیسی زبان ارزیابی می نمایند که دلالت بر اثرات احتمالی زبان بر قضاوت هیجانی دارد (ماتسوموتو، آسار، 1992).

همچنین، به دلیل رابطه ی آشکاری که بین فرهنگ و زبان وجود دارد، یکی از حوزه های مورد علاقه محققان، بررسی ابرازهای هیجانی افراد دو زبانه می باشد. برخی از محققان معتقدند که افراد دو زبانه به خاطر تفاوت درجه-ی همانند سازی فرهنگ های مختلف، رفتارهای متفاوتی خواهند داشت. افراد دو زبانه اغلب ادعا می کنند که وقتی به زبان دیگر (زبان دوم) صحبت می کنند احساسات متفاوتی دارند. همچنین برخی افراد دو زبانه اظهار می کنند که با تغییر زبان، شخصیت شان بطور نمایشی و سریع تغییر جهت می دهد. نتایج بررسی های فرر، گارسیا و فراگا (2010) نیز در مورد حافظه یادآوری واژگان شاد، غمگین و خنثی در افراد دو زبانه روسی - انگلیسی نشان

1 Watson

داد که زبان غالب، نوع محتوای هیجانی محرک، سن یادگیری زبان دوم و شباهت بین زبان اول و دوم در حافظه یادآوری واژگان هیجانی در زبان دوم تأثیر دارد. یکی از دلایل افزایش توجه به ارتباط دو زبانی و واژگان هیجانی این است که افراد دو زبانه اظهار می‌دارند که هیجانان را در زبان اول و مادری شان با شدت بیشتری تجربه می‌کنند. مثلاً افراد دو زبانه تأیید می‌نمایند که کلمات تابو و ناپسند وقتی با زبان دوم ادا می‌شوند، اضطراب و ناخوشایندی کمتری را بر می‌انگیزند (فرر، گارسیا و فراگا، 2010). لذا، با این تفاسیر به هنگام انجام بررسی‌های بین فرهنگی، باید تأثیرات فرهنگ و جامعه را در افرادی که به زبان‌های مختلف صحبت می‌کنند، در نظر گرفت. ارتباط بین دو حوزه هیجان و شناخت، یکی از اهداف تحقیقات متعددی است که در دهه گذشته در زمینه روانشناسی سامان داده شده است (کاوایانی، 1384). موریس (1995) معتقد است که بخشی از مشکلات در رشد مقیاس‌های هیجانی از پیچیدگی خود هیجان ناشی می‌شود. بیشتر شواهد اخیر رویکرد 3 بعدی را برای سنجش دقیق واکنش‌های هیجانی مورد حمایت قرار داده اند (موریس، 1995). رویکرد سه بعدی یا PAD¹ سرواژه خوشایندی، انگیختگی و غلبه² است که برای توصیف و اندازه‌گیری یک پاسخ هیجانی معین مدنظر قرار می‌گیرد (گوایزا کیسدو، 2009). آزمون خودارزیابی تصاویر آدمک³ (SAM) یک نمایش تصویری از ابعاد هیجان است که توسط لانگ بعنوان جایگزینی برای مقیاس‌های خود گزارش دهی ابداع شد (لانگ، 1980). آزمون خودارزیابی تصاویر آدمک، در هر بعد با یک ویژگی تصویری در مقیاس چند درجه‌ای ارائه می‌شود که پاسخ دهنده می‌تواند آن چه را که احساس می‌کند، با هر درجه‌ای از شدت، انتخاب نماید (برادلی و لانگ، 1994).

واژه‌های دارای بار هیجانی عموماً در مطالعاتی که پاسخ‌های شناختی افراد اضطرابی را بررسی می‌کنند به وفور مورد استفاده قرار می‌گیرند. در سالهای اخیر با استفاده از SAM هنجار هیجانی واژگان زبان انگلیسی توسط لانگ و بردلی (1999) در ابعاد خوشایندی، انگیختگی و غلبه در سطح بین‌المللی انجام گرفته است (برادلی و لانگ، 1999). تاکنون در کشور ما، برای کاوش در زمینه ارتباط فرهنگ و موضوعات روانشناختی تلاش‌های پراکنده‌ای انجام گرفته است که عمدتاً بر روش کیفی مبتنی بوده است (کاوایانی، 1384). لذا با توجه به موارد ذکر شده و نیز با توجه به این که فرایندهای شناختی درگیر (از قبیل بازشناسی و یادآوری) در پردازش واژگان دارای بار هیجانی نسبت به واژگان خنثی متفاوت صورت می‌گیرد، ارائه فهرستی از واژگان دارای بار هیجانی هنجاریابی شده برای تحقیقات در زمینه‌های مختلف از جمله بازشناسی حافظه و سوگیری حافظه صریح ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین، هدف پژوهش حاضر تهیه هنجار بار هیجانی واژگان فارسی از حیث ابعاد خوشایندی و انگیختگی است.

1. Pleasure, Arousal, Dominance
2. Dominance
3. Self Assessment Mankin

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

روش

جامعه آماری پژوهش حاضر را دانشجویان دو زبانه ترک- فارسی، کرد- فارسی و تک زبانه فارسی استان های اصفهان و آذربایجان شرقی در زمستان، بهار و تابستان سال های 1389 الی 1391 تشکیل می دهد. نمونه مورد مطالعه در پژوهش حاضر را دانشجویان تک زبانه فارسی استان اصفهان (400 نفر)، دانشجویان دو زبانه ترک - فارسی دانشگاه آزاد و دانشگاه تبریز در استان آذربایجان شرقی (400 نفر) و دانشجویان دو زبانه کرد - فارسی (400 نفر) که در دانشگاه های آزاد و تبریز در استان آذربایجان شرقی در حال تحصیل بودند، تشکیل می دهد. نحوه انتخاب نمونه در دسترس بوده است. جدول شماره 1 میانگین سنی و انحراف معیار نمونه مورد مطالعه را به تفکیک نشان می دهد

جدول 1: میانگین سنی و انحراف معیار نمونه مورد مطالعه

انحراف معیار	میانگین		
2/63	23/54	مرد	جنسیت
2/92	23/31	زن	
3/14	23/93	دو زبانه ترک - فارسی	زبان
2/04	23/35	تک زبانه فارسی	
2/96	22/71	دو زبانه کرد- فارسی	
2/78	23/43		کل

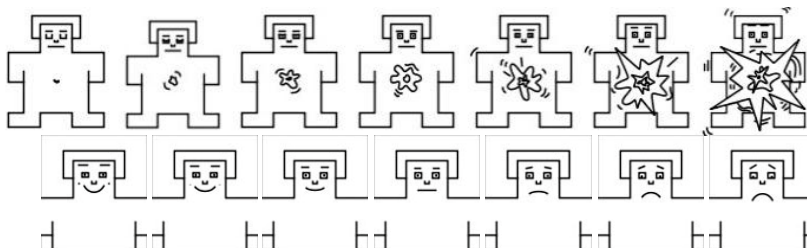
ابزارهای پژوهش

الف) جهت اجرای پژوهش حاضر، ابتدا خزانه واژگانی شامل 2000 واژه، با مراجعه به فرهنگ لغات فارسی عمید، فرهنگ متوسط دهخدا، فرهنگ معین و فرهنگ فارسی صبا تهیه گردید. سپس از بین این واژگان، تعداد 320 واژه بر مبنای فراوانی کاربرد، انتخاب و بطور تصادفی در 4 بلوک (در هر بلوک 80 واژه) قرار گرفتند. شایان ذکر است 30 نفر (بغیر از نمونه مورد مطالعه)، در قالب پرسشنامه ای به این سوال پاسخ دادند که از نظر آنها هر واژه در زندگی روزمره چقدر کاربرد دارد؟ میزان فراوانی کاربرد هر واژه از 0 تا 10 نمره گذاری شد، که در نهایت از بین 2000 واژه اولیه 320 واژه ای که بیشترین نمره را آوردند، انتخاب و در برنامه رایانه ای تعبیه گردیدند.

ب) آزمون خود اریایی تصاویر آدمک

به منظور ارزیابی ابعاد هیجانی واژگان از نسخه رایانه ای با مقیاس هفت درجه ای آزمون خود ارزیابی تصاویر آدمک (SAM) که توسط لانگ (1980) ابداع شده، استفاده گردید. SAM شامل اشکال گرافیکی است که سه بُعد خوشایندی، انگیزختگی و غلبه را در یک مقیاس پیوسته مورد بررسی قرار می دهد. دامنه این تست در بُعد خوشایندی یکسری تصاویر از شکل " شاد دارای لبخند" تا " ناشاد اخم کرده" را شامل می شود. بُعد انگیزختگی نیز شامل اشکالی از " چشمان کاملاً باز شده" تا حالتی از " آرامش و خواب آلود" را نمایش می دهد. بُعد غلبه یا تسلط نیز در برگیرنده تصویر بزرگ " غالب و کنترل کننده" تا تصویر کوچک " مغلوب و تحت کنترل" می باشد. در طول اجرای تست آزمودنی می تواند روی هر یک از هفت شکل کلیک نماید که در این صورت یک مقیاس

هفت درجه ای خواهیم داشت. از آنجایی که در این آزمون افراد بار هیجانی واژگان را با استفاده از تصاویر آدمک ارزیابی می کنند بسیاری از محدودیت های استفاده از زبان و واژه ها مرتفع می گردد. بدین ترتیب افراد به گونه ای نسبتاً عینی بار هیجانی واژگان را ارزیابی می نمایند. نظر به این که SAM یک آزمون نایسته به فرهنگ و زبان است استفاده از آن در کشورها و فرهنگ های مختلف ابزار مناسبی خواهد بود (لانگ و برادلی، 1994). همچنین مطالعات بیانگر همبستگی بالا بین نمرات خوشایندی و انگیزتگی به دست آمده از سایر مقیاس ها (مقیاس هایی که برای درجه بندی از واژه ها استفاده شده است) با نمرات بدست آمده از SAM می باشد. نتایج این یافته ها پیشنهاد می کنند که آزمون SAM می تواند به طور سریع ابعاد اصلی هیجان را ارزیابی نماید (لانگ و برادلی، 1994). شایان ذکر است در پژوهش حاضر بعد غلبه به این دلیل که در بیشتر پژوهش های اخیر در حوزه هیجان فقط از دو بعد خوشایندی و انگیزتگی استفاده شده است، حذف شد (برای مثال ساروتریس، راف، کایف، دیمریکا، بیلر و همکاران، 2008؛ باگلیونی، لومباردو، باکس، هنسن، سالوتا و همکاران، 2010). SAM برای اندازه گیری واکنش های هیجانی در وضعیت های مختلف که شامل واکنش به عکس ها، صداها، تبلیغات، واژه ها، محرک دردناک و غیره استفاده شده است (برادلی و لانگ، 1999 a، برادلی و لانگ، 1999b). چون SAM یک ابزار نایسته به فرهنگ و نایسته به زبان است، برای استفاده در کشورها و فرهنگ های مختلف مناسب است (موریس، 1995). نظری و همکاران (1391) روایی و پایایی تصاویر SAM را جهت استفاده در ایران مورد بررسی قرار داده که براساس نتایج، تصاویر SAM دارای دامنه ضریب پایایی 0/55 تا 0/78 و دامنه روایی 0/56 تا 0/87 می باشد. شکل 2 مقیاس 7 درجه ای تصاویر SAM استفاده شده در این پژوهش را نشان می دهد.

شکل 1: نمایی از تصاویر SAM با مقیاس هفت درجه ای

ج) برنامه رایانه ای جهت ارزیابی بار هیجانی واژگان فارسی

جهت گردآوری داده ها از یک برنامه رایانه ای محقق ساخته در محیط DOS استفاده گردید. این برنامه حاوی 320 واژه از واژگان فارسی بود. با توجه به اینکه جهت ارزیابی ابعاد خوشایندی - ناخوشایندی و انگیزتگی واژگان، لازم بود هر واژه دو بار ارائه شود، برای صرفه جویی در وقت و جلوگیری از تأثیر خستگی آزمودنی ها، برنامه در چهار بلوک (هر بلوک 80 شامل واژه) طراحی گردید. شایان ذکر است که جهت ارزیابی ابعاد خوشایندی و انگیزتگی، هر واژه به صورت تصادفی یکبار با تصاویر SAM حاوی بعد خوشایندی و یکبار نیز با

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

تصاویر SAM حاوی بعد انگیزختگی روی صفحه مانیتور ظاهر می شود. زمان ارائه ی هر واژه شش ثانیه و فاصله ارائه واژگان دو ثانیه بود که افراد باید با توجه به تصاویر SAM ظاهر شده روی صفحه مانیتور و با در نظر گرفتن زمان ارائه هر واژه این واژگان را از لحاظ بار هیجانی شان با کلیک کردن روی تصاویر ارزیابی می کردند. نرم افزار به گونه ای طراحی شده بود که نتایج حاصل از کلیک آزمودنی ها بر تصاویر SAM به صورت نمره (از 1 تا 7) در قسمت نتایج نرم افزار ثبت می گردید. شکل 1 نمایی از برنامه مذکور را نشان می دهد. شایان ذکر است که عدد 1 بیانگر انگیزختگی و خوشایندی پایین و عدد 7 بیانگر خوشایندی و انگیزختگی بالا می باشد. شکل 1 نمایی از برنامه مذکور را نشان می دهد.

شکل 2: نمایی از برنامه رایانه ای جهت ارزیابی بار هیجانی واژگان فارسی

در مرحله اجرای پژوهش، پس از برقراری ارتباط با آزمودنی ها و ارائه توضیحات اولیه در مورد آزمون و همچنین گرفتن برخی اطلاعات از جمله نام و نام خانوادگی، جنسیت، سن، زبان و رشته از آن ها خواسته می شد تا پشت میز رایانه قرار بگیرند. ابتدا تصاویر SAM که در برنامه تعبیه شده بودند نشان داده شده و در مورد آن ها توضیحات لازم ارائه می گردید. سپس به آزمودنی ها گفته می شد هر واژه 2 بار (هر بار با یکی از ابعاد هیجان) و به صورت تصادفی ارائه خواهد شد، آنها باید با در نظر گرفتن زمان ارائه هر واژه (6 ثانیه)، در کمترین زمان ممکن بر روی تصویری که از نظر آنها بار هیجانی واژه را نشان می دهد کلیک نمایند. برای اطمینان از این امر که آزمودنی کاملاً متوجه نحوه عمل شده است، مرحله آزمایشی با 4 واژه (شطرنج، سقوط، قهر و مسافرت اجرا می شد. در صورتی که در پاسخ های فرد مشکلی مشاهده می شد (مثلاً اگر برای کلمه سقوط که انگیزختگی بالایی دارد تصویر حاوی انگیزختگی پایین را کلیک می کرد) آزمون را متوقف کرده مجدداً توضیح داده می شد. از آنجایی که بعد انگیزختگی برای برخی از دانشجویان کمتر قابل درک بود به آنها توضیح داده می شد که به این بعد بر اساس تغییرات فیزیولوژیکی (مانند افزایش یا کاهش ضربان قلب) و تجربه ذهنی تشویش یا آرامشی که هر واژه در آنها ایجاد می کند، پاسخ دهند. پس از اطمینان از اینکه آزمودنی کاملاً با نحوه اجرا آشنا شده است، آزمون

اصلی که برای هر آزمودنی فقط یک بلوک (80 واژه) بود، اجرا می شد. شایان ذکر است برنامه طوری طراحی شده بود که پس از اجرای هر بلوک به طور خودکار برای نفر بعدی بلوک بعد اجرا می شد. مدت زمان اجرای آزمون برای هر آزمودنی تقریباً 13 دقیقه بود. پس از تحلیل داده ها و رسم نمودار پراکندگی واژگان از نظر ابعاد انگیختگی و خوشایندی، تعداد 320 واژه از واژگان زبان فارسی براساس ابعاد انگیختگی و خوشایندی ارائه گردید.

یافته‌ها

از آنجاکه هدف پژوهش حاضر ارزیابی بار هیجانی واژگان فارسی بود، بنابراین میانگین و انحراف استاندارد میزان خوشایندی _ ناخوشایندی و همچنین میزان انگیختگی هر واژه، برای کل نمونه مورد مطالعه و نیز به تفکیک جنسیت محاسبه گردید که نتایج در جدول شماره 2 آمده است. شایان ذکر است که در جدول مذکور، مقادیر انحراف استاندارد میانگین های محاسبه شده در داخل پرانتز قید شده است.

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

جدول 2: مقادیر میانگین و انحراف استاندارد واژگان به تفکیک جنسیت و بر حسب بار هیجانی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل			
		انگیزختگی		خوشایندی		انگیزختگی		خوشایندی	
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
1	آبشار	3/50	(2/03)	5/89	(0/92)	3/52	(2/17)	6/03	(0/90)
2	آرام	2/76	(1/76)	5/87	(1/05)	2/60	(1/91)	5/93	(1/01)
3	آرامش	2/61	(1/91)	6/02	(1/06)	2/63	(1/89)	6/13	(0/95)
4	آژانس	3/60	(1/29)	4/09	(1/00)	3/58	(1/32)	4/15	(0/88)
5	آسانسور	3/86	(1/48)	4/16	(1/14)	4/12	(1/46)	4/10	(1/14)
6	آسایش	2/69	(1/84)	5/84	(1/17)	2/70	(2/00)	5/96	(1/13)
7	آسفالت	3/58	(1/14)	4/00	(0/77)	3/65	(1/19)	4/04	(0/70)
8	آسمان	2/99	(1/74)	5/73	(1/13)	2/85	(1/96)	5/88	(1/06)
9	آغوش	3/69	(2/28)	6/06	(0/97)	3/60	(2/25)	6/10	(0/95)
10	آفتاب	3/64	(1/76)	5/30	(1/20)	3/66	(1/65)	5/24	(1/22)
11	آکبلی	3/63	(1/29)	4/36	(1/00)	3/72	(1/29)	4/34	(0/94)
12	آلبوم	3/89	(1/59)	5/19	(1/23)	3/84	(1/54)	5/26	(1/17)
13	آمیبول	4/76	(1/51)	3/28	(1/34)	5/03	(1/46)	3/00	(1/34)
14	آواز	4/48	(1/97)	5/77	(1/01)	4/49	(1/90)	5/85	(0/92)
15	آهن	3/60	(1/14)	3/90	(0/84)	3/93	(1/02)	3/93	(0/77)
16	آهنگ	4/35	(2/08)	5.94	(0/99)	4/51	(2/07)	5/97	(1/01)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
17	آهنگر	4/33 (0/94)	3/90 (1/14)	3/96 (1/01)	3/83 (1/36)	3/87 (1/26)	4/14 (0/99)
18	ابلیس	2/21 (1/26)	5/41 (1/57)	1/64 (1/00)	5/99 (1/37)	5/68 (1/51)	1/93 (1/17)
19	اجاق	3/91 (1/00)	3/93 (1/22)	3/84 (0/81)	4/13 (1/10)	4/03 (1/17)	3/88 (0/92)
20	احترام	5/80 (1/09)	4/63 (1/90)	5/97 (0/97)	4/86 (1/95)	4/74 (1/93)	5/88 (1/04)
21	ازدواج	5/69 (1/33)	5/00 (1/95)	6/05 (1/01)	5/31 (1/87)	5/15 (1/92)	5/86 (1/20)
22	استکان	4/28 (0/88)	3/57 (1/05)	4/18 (0/73)	3/66 (1/17)	3/61 (1/11)	4/23 (0/81)
23	اشتیاق	5/75 (0/93)	4/68 (1/75)	5/86 (1/04)	4/67 (1/77)	4/67 (1/75)	5/81 (0/99)
24	اعدام	1/67 (1/06)	6/10 (1/52)	6/33 (1/23)	1/67 (1/06)	6/21 (1/39)	1/57 (0/96)
25	امید	5/99 (1/00)	4/63 (2/02)	6/13 (0/97)	5/01 (2/06)	4/82 (2/05)	6/06 (0/99)
26	امیدوار	6/02 (1/02)	4/43 (2/11)	6/17 (0/98)	4/37 (2/09)	4/40 (2/10)	6/10 (1/00)
27	اندوه	2/16 (1/21)	3/73 (1/96)	1/89 (0/99)	4/11 (1/98)	3/91 (1/98)	2/03 (1/11)
28	باران	5/87 (1/21)	3/19 (1/96)	6/09 (1/03)	2/87 (2/04)	3/03 (2/00)	5/98 (1/13)
29	بازار	4/72 (1/32)	3/98 (1/66)	5/57 (1/17)	4.52 (1/72)	4/24 (1/71)	5/13 (1/32)
30	بچه	5/42 (1/28)	4/62 (1/67)	5/74 (1/02)	4/68 (1/88)	4/65 (1/77)	5/57 (1/17)
31	بدبخت	2/06 (1/07)	3/73 (2/03)	3/58 (0/81)	3/58 (2/25)	3/66 (2/14)	1/86 (0/97)
32	بردبار	5/30 (1/07)	3/94 (1/86)	5/58 (1/03)	4/03 (1/84)	3/98 (1/85)	5/44 (1/06)
33	بری	4/82 (1/10)	3/35 (1/55)	4/84 (1/06)	3/35 (1/46)	3/35 (1/50)	4/83 (1/08)
34	بشاش	5/91 (1/00)	4/36 (1/89)	4/70 (1/93)	4/70 (1/93)	4/53 (1/91)	6/03 (0/97)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل					
		انگیزختگی		خوشایندی		انگیزختگی		خوشایندی			
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)		
35	بشقاب	4/01	(1/37)	4/08	(1/05)	3/73	(1/17)	4/08	(0/99)	3/87	(1/28)
36	بمب	5/77	(1/35)	2/28	(1/40)	6/24	(1/03)	1/95	(1/22)	5/99	(1/23)
37	بمباران	5/95	(1/42)	1/88	(1/25)	6/31	(1/18)	1/65	(1/01)	6/13	(1/32)
38	بوسه	4/99	(1/91)	5/96	(0/92)	4/64	(1/97)	6/01	(0/92)	4/82	(1/94)
39	بهشت	4/96	(2/11)	6/14	(1/38)	4/92	(2/27)	6/31	(1/19)	4/94	(2/18)
40	بیل	3/95	(1/27)	3/77	(0/92)	3/75	(1/19)	3/82	(0/85)	3/85	(1/24)
41	پاداش	4/75	(1/95)	5/92	(1/18)	4/72	(2/04)	6/03	(1/10)	4/73	(1/99)
42	پارچه	3/58	(1/22)	4/16	(1/01)	3/83	(1/21)	4/17	(1/09)	3/70	(1/22)
43	پتو	3/52	(1/23)	4/43	(1/00)	3/35	(1/43)	4/53	(1/01)	3/44	(1.33)
44	پر	3/23	(1/51)	4/80	(1/25)	3/31	(1/58)	4/88	(1/19)	3/27	(1/54)
45	پرده	3/38	(1/36)	4/16	(1/02)	3/26	(1/29)	4/24	(0/95)	3/32	(1/33)
46	پرواز	4/57	(2/04)	5/78	(1/18)	4/71	(2/09)	5/90	(1/08)	4/64	(2/06)
47	پریشان	4/97	(1/55)	2/35	(1/14)	5/24	(1/55)	2/20	(1/01)	5/11	(1/55)
48	پشیمان	4/54	(1/70)	2/69	(1/46)	4/62	(1/77)	2/48	(1/35)	4/57	(1/73)
49	پل	3/86	(1/42)	4/59	(1/13)	3/78	(1/41)	4/61	(1/10)	3/82	(1/41)
50	پماد	3/38	(1/37)	4/25	(1/19)	3/23	(1/38)	4/26	(1/07)	3/30	(1/37)
51	پنجره	3/52	(1/67)	5/11	(1/10)	3/52	(1/37)	5/06	(1/07)	3/52	(1/53)
52	پوتین	4/04	(1/23)	3/97	(1/23)	3/71	(1/24)	4/04	(1/08)	3/88	(1/24)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
53	پوشاک	4/21 (1/83)	4/14 (1/67)	4/45 (1/67)	3/81 (1/76)	3/98 (1/72)	4/32 (1/76)
54	پول	5/86 (1/09)	4/61 (2/01)	6/07 (1/15)	4/83 (1/95)	4/71 (1/98)	5/96 (1/12)
55	پیراهن	4/75 (1/06)	3/57 (1/34)	4/74 (1/00)	3/50 (1/36)	3/54 (1/35)	4/74 (1/02)
56	پیروز	6/25 (0/87)	5/22 (1/84)	5/12 (0/76)	5/12 (1/87)	5/17 (1/85)	6/30 (0/82)
57	پیشرفت	6/30 (0/90)	5/01 (2/03)	5/25 (0/78)	5/25 (1/82)	5/13 (1/93)	6/32 (0/84)
58	بیکار	3/38 (1/54)	5/29 (1/30)	5/06 (1/53)	5/06 (1/44)	5/18 (1/37)	3/15 (1/55)
59	تاختن	4/65 (1/58)	4/82 (1/71)	4/51 (1/66)	4/51 (1/66)	4/67 (1/69)	4/50 (1/57)
60	تاراج	2/93 (1/28)	4/65 (1/45)	4/87 (1/41)	2/93 (1/28)	4/76 (1/43)	2/76 (1/28)
61	تانک	3/09 (1/44)	5/21 (1/33)	5/22 (1/53)	3/09 (1/44)	2/55 (1/17)	2/82 (1/34)
62	تبسم	5/63 (1/09)	4/22 (1/91)	4/27 (1/90)	5/63 (1/09)	5/73 (0/97)	5/68 (1/03)
63	تبعیض	2/03 (1/28)	4/54 (2/15)	4/15 (2/23)	2/03 (1/28)	2/12 (1/08)	2/08 (1/19)
64	تپه‌کار	2/18 (0/94)	5/32 (1/47)	5/61 (1/36)	2/18 (0/94)	1/89 (0/88)	2/03 (0/92)
65	تپانچه	3/45 (1/53)	5/14 (1/35)	5/06 (1/55)	3/45 (1/53)	2/62 (1/29)	3/03 (1/47)
66	تحسین	5/75 (1/13)	4/58 (1/85)	4/66 (1/90)	5/75 (1/13)	5/95 (0/84)	5/85 (1/01)
67	تحفه	4/79 (1/31)	4/20 (1/54)	4/52 (1/66)	4/79 (1/31)	4/99 (1/22)	4/89 (1/27)
68	تحقیر	1/95 (1/01)	3/84 (2/34)	3/85 (2/27)	1/95 (1/01)	1/92 (1/05)	1/94 (1/03)
69	تحقیق	4/63 (1/30)	3/91 (1/45)	4/05 (1/58)	4/63 (1/30)	4/35 (1/35)	4/49 (1/33)
70	تحلیل	4/79 (1/07)	3/76 (1/55)	3/83 (1/39)	4/79 (1/07)	4/48 (1/15)	4/65 (1/12)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
71	تخت	3/90 (1/50)	4/21 (1/37)	4/48 (1/45)	3/80 (1/56)	4/34 (1/42)	3/80 (1/56)
72	تخته	3/45 (1/13)	4/16 (0/93)	3/69 (0/87)	4/13 (0/63)	4/15 (0/80)	3/57 (1/02)
73	تخریب	5/27 (1/45)	2/47 (1/39)	5/43 (1/30)	2/05 (0/90)	2/26 (1/20)	5/35 (1/38)
74	ترانه	4/54 (2/03)	5/71 (1/06)	4/66 (2/01)	5/91 (1/06)	5/80 (1/07)	4/60 (2/02)
75	ترغیب	4/35 (1/59)	5/05 (1/20)	4/84 (1/51)	5/03 (1/51)	5/04 (1/35)	4/58 (1/57)
76	تروریست	5/66 (1/50)	2/23 (1/47)	5/97 (1/15)	1/96 (1/34)	2/10 (1/41)	5/81 (1/35)
77	تسویق	4/59 (1/86)	5/80 (1/03)	4/76 (1/84)	5/95 (0/99)	5/87 (1/01)	4/67 (1/85)
78	تصادف	6/02 (1/25)	1/88 (1/03)	6/27 (1/09)	1/53 (0/84)	1/70 (0/95)	6/15 (1/18)
79	تفنگ	5/40 (1/20)	3/56 (1/79)	5/51 (1/32)	2/52 (1/16)	3/05 (1/60)	5/45 (1/26)
80	تنبيه	5/15 (1/57)	2/34 (1/22)	5/16 (1/52)	2/10 (0/92)	2/22 (1/09)	5/16 (1/54)
81	توپ	4/35 (1/87)	5/30 (1/29)	4/13 (1/56)	4/89 (1/17)	5/10 (1/25)	4/24 (1/72)
82	تولد	4/98 (1/81)	5/63 (1/31)	4/89 (1/81)	5/98 (0/90)	5/80 (1/14)	4/93 (1/81)
83	تومور	5/59 (1/68)	1/76 (0/92)	6/07 (1/37)	1/46 (0/91)	1/62 (0/92)	5/82 (1/55)
84	تهدید	5/66 (1/29)	2/24 (1/07)	5/55 (1/57)	1/82 (0/92)	2/04 (1/02)	5/61 (1/43)
85	تیر	3/68 (1/93)	3/15 (1/30)	4/11 (2/09)	2/77 (1/31)	2/97 (1/32)	3/89 (2/02)
86	تیغ	4/24 (1/98)	2/78 (1/31)	4/29 (2/05)	2/38 (1/13)	2/58 (1/23)	4/26 (2/01)
87	جاجیم	3/64 (1/10)	4/27 (0/85)	3/39 (1/22)	4/29 (0/73)	4/28 (0/79)	3/51 (1/17)
88	جامه	3/54 (1/32)	4/79 (1/06)	3/63 (1/35)	4/65 (1/08)	4/72 (1/07)	3/58 (1/33)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
89	جراحت	2/39 (1/19)	5/26 (1/45)	2/08 (1/03)	5/31 (1/54)	2/23 (1/12)	5/28 (1/49)
90	جسد	2/08 (1/20)	5/55 (1/46)	1/65 (0/94)	6/08 (1/45)	1/88 (1/10)	5/80 (1/48)
91	جنس	5/89 (1/10)	4/88 (1/85)	4/91 (1/80)	6/13 (0/84)	6/01 (0/99)	4/89 (1/83)
92	جغد	3/32 (1/32)	3/60 (1/86)	3/81 (1/82)	2/86 (1/12)	3/10 (1/25)	3/70 (1/84)
93	جلسه	4/20 (1/08)	4/04 (1/39)	3/93 (1/36)	4/01 (0/95)	4/11 (1/02)	3/99 (1/38)
94	جنت	5/99 (1/25)	4/38 (2/12)	4/77 (2/12)	6/45 (0/91)	6/21 (1/13)	4/56 (2/12)
95	جنازه	2/03 (1/11)	5/46 (1/66)	6/16 (1/29)	1/43 (0/85)	1/74 (1/04)	5/79 (1/54)
96	جنایت	1/87 (1/18)	5/89 (1/35)	6/03 (1/45)	1/54 (0/87)	1/71 (1/05)	5/96 (1/40)
97	جنگ	2/33 (1/42)	5/75 (1/48)	6/21 (1/22)	1/61 (0/97)	1/98 (1/28)	5/97 (1/38)
98	جنون	2/59 (1/44)	5/40 (1/43)	5/61 (1/56)	2/15 (1/40)	2/38 (1/44)	5/50 (1/50)
99	جوانی	6/12 (1/02)	4/41 (2/17)	4/66 (1/96)	6/15 (0/96)	6/14 (0/99)	4/54 (2/7)
100	جوراب	4/27 (0/89)	3/47 (1/11)	3/43 (1/25)	4/33 (0/91)	4/30 (0/90)	3/45 (1/18)
101	جوک	5/70 (1/07)	4/35 (1/82)	4/62 (1/63)	5/80 (0/99)	5/75 (1/04)	4/48 (1/73)
102	جهنم	1/81 (1/27)	5/72 (1/79)	6/16 (1/43)	1/45 (0/97)	1/63 (1/15)	5/93 (1/64)
103	چانه	3/96 (0/85)	3/73 (0/97)	3/78 (1/00)	4/01 (0/60)	3/98 (0/73)	3/75 (0/98)
104	چاه	2/93 (1/44)	4/80 (1/60)	4/92 (1/51)	2/57 (1/19)	2/75 (1/33)	4/86 (1/55)
105	چتر	4/81 (1/12)	3/39 (1/42)	3/29 (1/62)	4/97 (1/13)	4/89 (1/13)	3/34 (1/52)
106	چراغ	4/99 (1/21)	3/68 (1/57)	3/60 (1/30)	4/70 (1/08)	4/85 (1/15)	3/64 (1/44)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل			
		انگیختگی		خوشایندی		انگیختگی		خوشایندی	
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
107	چکمه	3/80	(1/19)	4/08	(0/93)	3/81	(0/92)	4/15	(0/87)
108	چنگال	4/12	(1/18)	3/64	(1/14)	3/99	(1/07)	3/78	(1/00)
109	چوب	3/61	(1/20)	4/13	(0/83)	3/68	(0/99)	4/12	(0/76)
110	حادثه	5/78	(1/30)	2/34	(1/33)	5/90	(1/05)	2/19	(1/31)
111	حبس	3/76	(2/24)	2/07	(1/17)	4/12	(2/44)	1/92	(1/02)
112	حرص	3/99	(1/92)	2/58	(1/16)	4/19	(2/02)	2/47	(1/20)
113	حزن	3/79	(1/82)	2/46	(1/05)	3/92	(2/03)	2/33	(1/03)
114	حصیر	3/65	(1/44)	4/18	(0/99)	3/96	(1/29)	4/12	(1/02)
115	حوری	4/43	(2/16)	5/92	(1/26)	4/21	(2/06)	5/94	(1/12)
116	حوله	3/39	(1/08)	4/42	(0/89)	3/34	(1/20)	4/45	(0/91)
117	خاک	3/49	(1/56)	4/62	(1/20)	3/31	(1/58)	4/52	(1/12)
118	خانواده	3/02	(1/96)	6/15	(1/04)	3/24	(2/12)	6/15	(1/13)
119	خانه	3/09	(1/99)	5/67	(1/21)	3/26	(1/84)	5/71	(1/16)
120	خیبث	4/61	(1/95)	2/07	(1/04)	5/06	(1/71)	2/05	(1/06)
121	خدا	2/96	(2/43)	6/33	(1/28)	2/86	(2/40)	6/52	(1/04)
122	خرید	4/08	(1/76)	5/44	(1/20)	4/47	(1/98)	5/65	(1/16)
123	خسارت	5/29	(1/53)	2/21	(1/24)	5/35	(1/48)	2/08	(1/10)
124	خساست	3/93	(2/01)	2/38	(1/22)	4/16	(2/06)	2/27	(1/13)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
125	خشکسالی	4/31 (2/09)	1/96 (0/97)	4/25 (2/19)	1/84 (0/99)	4/28 (2/14)	1/90 (0/98)
126	خشم	5/33 (1/47)	2/40 (1/44)	5/93 (1/17)	1/86 (0/94)	5/62 (1/36)	2/14 (1/26)
127	خشن	5/16 (1/63)	2/30 (1/22)	5/56 (1/54)	1/94 (1/07)	5/36 (1/59)	2/12 (1/16)
128	خمیر	3/66 (1/00)	4/29 (0/89)	3/62 (1/20)	4/31 (0/78)	3/64 (1/11)	4/30 (0/84)
129	خنده	4/12 (2/04)	6/08 (0/83)	4/31 (2/06)	6/27 (0/77)	4/22 (2/05)	6/17 (0/81)
130	خوشبخت	4/18 (2/10)	6/28 (0/94)	4/55 (2/27)	6/40 (0/79)	4/35 (2/19)	6/34 (0/87)
131	خوشبو	3/38 (1/92)	5/90 (0/93)	3/39 (1/96)	5/93 (0/93)	3/38 (1/94)	5/92 (0/93)
132	خوشبین	3/44 (1/73)	5/75 (1/07)	3/88 (1/95)	5/80 (1/13)	3/65 (1/86)	5/78 (1/10)
133	خوشحال	4/98 (1/87)	6/16 (0/89)	5/22 (1/71)	6/32 (0/84)	5/10 (1/79)	6/24 (0/87)
134	خیابان	3/69 (1/54)	4/39 (1/10)	3/79 (1/48)	4/39 (0/94)	3/74 (1/51)	4/39 (1/02)
135	خیانت	5/88 (1/56)	1/63 (1/07)	5/91 (1/49)	1/41 (0/67)	5/89 (1/52)	1/52 (0/90)
136	دار	5/47 (1/66)	2/17 (1/34)	5/92 (1/42)	1/93 (1/37)	5/70 (1/56)	2/05 (1/36)
137	داغ	4/88 (1/49)	3/13 (1/41)	4/84 (1/47)	2/93 (1/27)	4/86 (1/48)	3/03 (1/34)
138	در	3/88 (1/27)	3/92 (1/28)	3/96 (1/22)	4/19 (0/99)	3/92 (1/24)	4/05 (1/15)
139	درد	5/03 (1/58)	2/23 (1/07)	5/32 (1/46)	2/02 (0/99)	5/18 (1/53)	2/13 (1/04)
140	درس	4/05 (1/56)	4/86 (1/39)	4/02 (1/66)	4/70 (1/39)	4/04 (1/61)	4/78 (1/39)
141	دریا	3/15 (2/10)	5/91 (1/12)	3/18 (2/21)	6/07 (1/03)	3/16 (2/15)	5/99 (1/07)
142	دزد	5/37 (1/42)	2/30 (1/19)	5/45 (1/43)	1/84 (0/93)	5/41 (1/42)	2/07 (1/09)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان				کل	
		انگیزختگی		خوشایندی		انگیزختگی		خوشایندی	
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
143	دست	3/89	(1/41)	4/21	(1/09)	3/84	(1/42)	4/18	(1/18)
144	دستبند	4/59	(1/64)	4/19	(1/44)	4/01	(1/42)	3/76	(1/52)
145	دستکش	3/76	(1/06)	4/15	(0/84)	3/65	(0/98)	4/08	(0/80)
146	دستگاه	3/85	(1/40)	3/96	(0/74)	3/65	(1/19)	4/17	(0/88)
147	دستگیره	3/60	(0/99)	4/17	(0/68)	3/66	(1/04)	4/10	(0/66)
148	دشمن	5/46	(1/50)	1/93	(1/02)	5/72	(1/39)	2/05	(1/09)
149	دلبر	4/92	(1/99)	5/95	(0/93)	4/60	(1/94)	5/83	(1/02)
150	دلخور	3/82	(1/91)	2/06	(0/92)	3/94	(1/96)	2/21	(1/01)
151	دلخون	3/98	(2/01)	2/26	(1/05)	4/26	(1/97)	2/32	(1/17)
152	دلفک	4/03	(1/53)	5/15	(1/25)	4/40	(1/57)	4/97	(1/37)
153	دلیر	4/32	(1/92)	5/73	(0/94)	4/09	(1/67)	5/77	(0/97)
154	دندان	3/76	(1/17)	4/11	(1/07)	3/88	(1/17)	4/13	(1/09)
155	دنده	3/83	(1/37)	4/06	(0/80)	3/62	(1/30)	4/19	(0/87)
156	دوزخ	5/80	(1/60)	1/67	(1/04)	5/88	(1/43)	1/96	(1/31)
157	دوست	3/79	(1/96)	5/84	(1/09)	3/70	(1/98)	5/94	(0/97)
158	دیوار	3/85	(1/48)	3/85	(0/96)	3/74	(1/26)	3/76	(1/07)
159	دیوانه	4/99	(1/61)	2/39	(1/22)	5/18	(1/38)	2/76	(1/47)
160	رادیو	3/63	(1/17)	4/44	(0/99)	3/71	(1/11)	4/48	(1/01)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
161	راز	4/92 (1/30)	4/07 (1/67)	4/94 (1/22)	4/04 (1/66)	4/93 (1/26)	4/04 (1/66)
162	راهزن	2/38 (1/34)	5/49 (1/44)	1/99 (0/99)	5/51 (1/39)	2/19 (1/19)	5/51 (1/39)
163	رفیق	5/82 (0/99)	3/42 (1/85)	3/18 (1/82)	5/83 (0/95)	5/83 (0/97)	3/31 (1/84)
164	رقص	5/63 (1/12)	4/46 (1/89)	5/03 (1/86)	6/02 (1/06)	5/83 (1/10)	4/75 (1/90)
165	رمز	4/73 (1/30)	4/09 (1/57)	4/11 (1/51)	4/45 (1/27)	4/59 (1/29)	4/10 (1/54)
166	روز	5/00 (1/18)	3/47 (1/51)	3/42 (1/39)	4/92 (0/98)	4/96 (1/09)	3/45 (1/45)
167	رهایی	5/98 (1/13)	4/11 (2/18)	4/00 (2/11)	6/06 (0/91)	6/02 (1/03)	4/06 (2/14)
168	ریسمان	3/91 (0/87)	3/79 (1/14)	3/98 (1/02)	3/88 (0/80)	3/89 (0/84)	3/88 (1/09)
169	زلزله	1/93 (1/27)	5/72 (1/56)	6/33 (1/06)	1/53 (0/88)	1/73 (1/11)	6/02 (1/37)
170	زندان	2/15 (1/21)	5/49 (1/48)	5/46 (1/70)	1/74 (0/93)	1/94 (1/10)	5/47 (1/59)
171	زندگی	5/72 (1/31)	4/06 (2/03)	4/36 (2/00)	6/02 (1/14)	5/87 (1/24)	4/21 (2/02)
172	زیبا	6/09 (1/09)	4/58 (2/08)	4/14 (1/99)	6/07 (0/88)	6/08 (0/99)	4/37 (2/04)
173	ساحل	5/91 (1/12)	3/16 (2/08)	2/88 (2/13)	6/04 (0/99)	5/97 (1/06)	3/02 (2/11)
174	سارق	2/37 (1/22)	5/23 (1/41)	5/65 (1/31)	2/07 (1/09)	2/22 (1/16)	5/44 (1/38)
175	سال	4/24 (1/14)	3/75 (1/29)	3/68 (1/36)	4/35 (1/01)	4/29 (1/07)	3/72 (1/32)
176	سانحه	2/01 (1/04)	5/54 (1/55)	6/23 (1/10)	1/59 (0/88)	1/81 (0/99)	5/87 (1/39)
177	ستم	1/90 (0/95)	5/16 (1/77)	5/65 (1/40)	1/84 (1/05)	1/87 (1/00)	5/40 (1/62)
178	سرطان	1/73 (1/17)	5/65 (1/69)	6/06 (1/35)	1/50 (1/00)	1/62 (1/09)	5/85 (1/54)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی m(sd)	انگیختگی m(sd)	خوشایندی m(sd)	انگیختگی m(sd)	خوشایندی m(sd)	انگیختگی m(sd)
179	سرنگ	4/60 (1/42)	3/11 (1/11)	4/66 (1/64)	2/76 (1/16)	4/63 (1/53)	2/94 (1/15)
180	سطل	3/60 (1/10)	3/92 (0/70)	4/03 (0/99)	3/93 (0/71)	3/80 (1/07)	3/93 (0/70)
181	سعادت	3/75 (2/05)	6/03 (0/98)	3/99 (2/19)	6/22 (0/96)	3/87 (2/12)	6/13 (0/97)
182	سنجاق	3/75 (1/22)	3/88 (0/82)	4/05 (1/24)	4/02 (0/81)	3/90 (1/23)	3/95 (0/82)
183	سودمند	3/94 (1/86)	5/82 (1/13)	3/83 (1/71)	5/62 (1/02)	3/89 (1/78)	5/72 (1/08)
184	سوراخ	4/06 (1/53)	3/94 (1/21)	3/83 (1/38)	3/79 (0/90)	3/95 (1/46)	3/86 (1/07)
185	سیل	5/50 (1/42)	2/38 (1/36)	5/98 (1/22)	1/83 (1/03)	5/73 (1/35)	2/12 (1/24)
186	سیمان	3/69 (1/05)	4/01 (0/83)	3/68 (1/20)	3/88 (0/67)	3/69 (1/13)	3/94 (0/75)
187	شادی	5/33 (1/82)	6/20 (0/83)	5/11 (1/94)	6/31 (0/78)	5/23 (1/88)	6/25 (0/81)
188	شب	3/56 (1/81)	5/03 (1/53)	3/58 (1/82)	4/84 (1/56)	3/57 (1/81)	4/94 (1/54)
189	شخص	3/51 (1/21)	4/35 (0/89)	3/51 (1/20)	4/25 (0/88)	3/51 (1/20)	4/30 (0/88)
190	شکست	5/45 (1/66)	2/04 (1/25)	5/52 (1/60)	1/63 (0/83)	5/48 (1/63)	1/84 (1/08)
191	شکنجه	5/68 (1/46)	1/90 (1/26)	5/91 (1/31)	1/63 (0/78)	5/79 (1/40)	1/77 (1/06)
192	شکوفه	3/31 (1/85)	5/79 (1/06)	3/28 (1/86)	5/91 (0/90)	3/30 (1/85)	5/85 (0/99)
193	شنگولی	4/52 (1/67)	5/78 (1/06)	4/81 (1/79)	5/91 (0/99)	4/66 (1/73)	5/84 (1/02)
194	شیرینی	4/26 (1/73)	5/51 (1/04)	4/24 (1/82)	5/65 (1/08)	4/25 (1/77)	5/58 (1/06)
195	شیشه	3/53 (1/38)	4/15 (0/88)	3/53 (1/21)	4/07 (0/72)	3/53 (1/30)	4/11 (0/81)
196	شیطان	5/40 (1/68)	2/13 (1/32)	5/98 (1/42)	1/59 (0/89)	5/68 (1/58)	1/86 (1/16)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
197	شیون	2/45 (1/34)	5/02 (1/50)	2/07 (1/06)	5/48 (1/38)	2/27 (1/23)	5/24 (1/46)
198	صخره	4/35 (1/46)	4/29 (1/72)	4/00 (1/29)	4/02 (1/76)	4/18 (1/39)	4/16 (1/74)
199	صلح	5/91 (1/10)	3/31 (2/01)	6/09 (0/97)	3/03 (1/97)	6/00 (1/04)	3/18 (1/99)
200	صندلی	4/33 (0/85)	3/61 (1/27)	4/32 (0/79)	3/65 (1/35)	4/33 (0/82)	3/63 (1/31)
201	طبل	4/33 (1/17)	4/36 (1/39)	4/18 (1/16)	4/35 (1/44)	4/26 (1/17)	4/36 (1/41)
202	طبیعت	5/90 (1/15)	2/96 (1/91)	6/20 (0/78)	2/78 (1/93)	6/04 (1/00)	2/87 (1/92)
203	طلسم	2/96 (1/24)	4/53 (1/64)	2/47 (1/11)	4/94 (1/58)	2/72 (1/20)	4/73 (1/62)
204	طناب	3/61 (1/29)	4/27 (1/40)	4/00 (1/08)	4/00 (1/08)	3/72 (1/20)	4/14 (1/26)
205	طوفان	2/67 (1/45)	5/45 (1/44)	5/86 (1/15)	5/86 (1/15)	2/41 (1/36)	5/65 (1/32)
206	ظالم	1/90 (0/96)	5/42 (1/61)	5/74 (1/44)	5/74 (1/44)	1/76 (0/99)	5/58 (1/53)
207	ظلم	1/77 (1/14)	5/62 (1/54)	5/53 (1/65)	5/53 (1/65)	1/67 (1/03)	5/58 (1/60)
208	عاشق	5/57 (1/48)	4/78 (2/01)	5/18 (1/92)	5/18 (1/92)	5/81 (1/32)	4/97 (1/98)
209	عذاب	2/19 (1/39)	5/71 (1/50)	6/01 (1/28)	6/01 (1/28)	1/89 (1/20)	5/86 (1/40)
210	عروسی	5/97 (1/22)	4/99 (1/87)	5/18 (1/86)	5/18 (1/86)	6/07 (1/10)	5/08 (1/86)
211	عشق	5/69 (1/44)	5/08 (1/96)	5/33 (1/99)	5/33 (1/99)	5/94 (1/29)	5/20 (1/97)
212	عطر	5/83 (1/01)	3/44 (1/93)	3/33 (1/95)	3/33 (1/95)	5/82 (1/02)	3/39 (1/94)
213	عید	5/80 (1/21)	4/58 (1/87)	4/98 (1/81)	4/98 (1/81)	5/87 (1/14)	4/77 (1/85)
214	غارت	2/02 (1/06)	5/41 (1/58)	5/69 (1/28)	5/69 (1/28)	1/94 (0/99)	5/55 (1/44)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل			
		انگیختگی		خوشایندی		انگیختگی		خوشایندی	
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
215	غنچه	3/14	(1/79)	5/74	(0/93)	3/25	(1/81)	5/78	(0/95)
216	فرش	3/49	(1/02)	4/25	(0/74)	3/56	(1/11)	4/27	(0/76)
217	فرشته	3/76	(2/11)	5/82	(1/18)	3/78	(2/19)	6/00	(1/04)
218	فشنک	4/15	(1/95)	3/51	(1/49)	4/00	(1/95)	3/23	(1/45)
219	فقر	4/35	(2/30)	1/85	(1/08)	4/07	(2/34)	1/84	(1/05)
220	فقیر	3/81	(2/01)	2/14	(1/10)	3/87	(2/13)	2/06	(1/02)
221	فندک	3/92	(1/49)	4/13	(1/22)	4/00	(1/27)	3/88	(1/16)
222	فوت	5/47	(1/73)	2/13	(1/48)	5/92	(1/66)	1/90	(1/38)
223	فولاد	3/85	(1/28)	4/26	(1/10)	3/73	(1/20)	4/13	(0/91)
224	قاتل	5/71	(1/48)	1/92	(1/17)	6/28	(1/13)	1/69	(1/06)
225	قاشق	3/61	(1/40)	4/15	(1/06)	3/95	(1/27)	4/07	(1/08)
226	قالی	3/69	(1/40)	4/20	(0/99)	4/02	(1/33)	4/33	(0/95)
227	قایق	3/76	(1/69)	5/34	(0/95)	3/75	(1/87)	5/36	(1/02)
228	قبر	5/47	(1/82)	2/23	(1/36)	5/82	(1/64)	2/01	(1/35)
229	قشنگ	3/85	(2/00)	5/88	(1/10)	4.24	(2/00)	5/89	(1/15)
230	قصاب	3/29	(1/67)	3/30	(1/19)	3/32	(1/71)	3/16	(1/20)
231	قصاص	5/56	(1/66)	2/39	(1/54)	6/21	(1/11)	2/07	(1/35)
232	قصه	3/50	(1/69)	5/19	(1/14)	3/42	(1/64)	5/26	(1/06)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
233	ففس	2/35 (1/21)	3/62 (2/15)	2/04 (0/96)	3/72 (2/01)	2/20 (1/11)	3/66 (2/08)
234	قلب	5/68 (1/05)	4/11 (1/77)	5/80 (1/03)	4/49 (1/98)	5/74 (1/04)	4/30 (1/88)
235	قلم	4/49 (1/23)	3/70 (1/29)	4/50 (0/79)	3/79 (1/23)	4/50 (1/03)	3/75 (1/26)
236	قوری	4/37 (0/98)	3/68 (1/22)	4/15 (0/63)	3/68 (0/96)	4/26 (0/83)	3/68 (1/10)
237	قهپر	2/19 (1/24)	3/57 (2/15)	1/96 (1/07)	3/77 (2/15)	2/08 (1/16)	3/67 (2/15)
238	کابوس	2/41 (1/56)	5/60 (1/24)	1/95 (0/95)	5/81 (1/28)	2/18 (1/32)	5/70 (1/26)
239	کارمند	4/18 (1/29)	3/73 (1/20)	4/54 (1/04)	3/70 (1/12)	4/35 (1/19)	3/71 (1/16)
240	کارنامه	4/00 (1/56)	4/96 (1/48)	4/26 (1/45)	4/80 (1/57)	4/13 (1/51)	4/88 (1/52)
241	کاسه	4/12 (0/98)	3/55 (1/19)	4/19 (0/60)	3/66 (0/90)	4/16 (0/82)	3/60 (1/06)
242	کاغذ	4/17 (1/22)	3/81 (1/40)	4/12 (1/04)	3/82 (1/23)	4/15 (1/13)	3/82 (1/32)
243	کالبد	3/59 (1/25)	4/33 (1/35)	4/23 (1/36)	3/67 (1/16)	3/63 (1/21)	4/28 (1/36)
244	کامیاب	5/83 (1/09)	3/92 (1/98)	4/18 (1/13)	5/89 (1/13)	5/86 (1/11)	4/05 (1/93)
245	کتاب	5/13 (1/18)	3/42 (1/69)	5/12 (1/05)	3/38 (1/57)	5/13 (1/12)	3/40 (1/63)
246	کتبی	4/25 (0/86)	3/72 (1/23)	4/25 (0/79)	3/87 (1/33)	4/25 (0/82)	3/79 (1/28)
247	کرکس	3/00 (1/29)	4/47 (1/59)	4/78 (1/60)	3/00 (1/60)	2/86 (1/24)	4/62 (1/60)
248	کلاه	4/17 (0/97)	3/82 (1/16)	3/65 (0/99)	4/17 (0/97)	4/21 (0/87)	3/74 (1/08)
249	کلید	4/64 (1/07)	3/70 (1/36)	3/48 (1/51)	4/64 (1/07)	4/65 (1/07)	3/59 (1/44)
250	کمد	4/14 (0/85)	3/69 (1/12)	3/65 (0/95)	4/14 (0/85)	4/09 (0/75)	3/67 (1/04)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
251	کودک	5/55 (1/28)	4/12 (1/94)	5/70 (1/17)	4/26 (2/05)	5/63 (1/23)	4/19 (1/99)
252	کوله بار	4/42 (1/35)	4/11 (1/41)	4/22 (1/10)	3/76 (1/25)	4/32 (1/23)	3/94 (1/34)
253	کوه	5/36 (1/28)	3/92 (1/86)	5/36 (1/20)	4/12 (1/79)	5/36 (1/24)	4/02 (1/83)
254	کپکشان	5/32 (1/24)	4/15 (1/89)	4/31 (1/87)	4/12 (1/79)	5/36 (1/17)	4/23 (1/88)
255	کیف	4/08 (1/17)	3/93 (1/40)	4/17 (1/24)	3/83 (1/29)	4/12 (1/21)	3/88 (1/35)
256	کُل	5/99 (0/95)	3/41 (1/91)	6/20 (0/81)	3/23 (2/04)	6/09 (0/89)	3/32 (1/97)
257	کُدا	2/33 (1/05)	3/68 (1/96)	2/24 (1/23)	3/51 (2/05)	2/28 (1/14)	3/59 (2/00)
258	کُرک	3/07 (1/57)	5/23 (1/59)	1/99 (1/01)	5/75 (1/40)	2/54 (1/43)	5/48 (1/52)
259	کُریه	2/60 (1/43)	4/70 (1/62)	2/40 (1/32)	4/76 (1/67)	2/50 (1/38)	4/73 (1/64)
260	کُلاب	5/01 (1/19)	3/26 (1/51)	5/15 (1/13)	3/19 (1/61)	5/08 (1/16)	3/22 (1/56)
261	کُور	2/28 (1/45)	5/37 (1/80)	1/59 (0/96)	5/83 (1/61)	1/94 (1/28)	5/60 (1/72)
262	کُیاه	5/12 (1/22)	3/21 (1/68)	5/19 (1/07)	3/15 (1/63)	5/16 (1/15)	3/18 (1/65)
263	کُیوتین	2/49 (1/42)	5/41 (1/54)	2/20 (1/40)	5/61 (1/65)	2/35 (1/42)	5/51 (1/59)
264	لاله	5/42 (1/02)	2/95 (1/54)	3/12 (1/62)	3/12 (1/62)	5/43 (1/01)	3/03 (1/58)
265	لباس	4/58 (1/68)	3/93 (1/78)	4/48 (1/87)	3/89 (1/59)	4/53 (1/77)	3/91 (1/69)
266	لیخند	5/96 (0/99)	4/47 (1/91)	4/27 (2/02)	4/27 (2/02)	6/02 (0/93)	4/37 (1/97)
267	لحاف	4/42 (1/15)	3/37 (1/39)	4/59 (0/92)	3/37 (1/17)	4/50 (1/05)	3/37 (1/29)
268	لیوان	4/25 (0/97)	3/59 (1/32)	4/02 (1/22)	4/02 (1/22)	4/10 (1/12)	3/79 (1/29)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
269	ماچ	5/92 (1/13)	4/55 (2/06)	5/96 (1/00)	4/54 (1/96)	5/94 (1/07)	4/54 (1/96)
270	مادر	6/53 (0/74)	4/60 (2/34)	6/61 (0/78)	4/58 (2/34)	6/57 (0/76)	4/58 (2/34)
271	مار	2/97 (1/56)	5/25 (1/48)	2/11 (1/07)	5/45 (1/45)	2/55 (1/41)	5/45 (1/45)
272	مانسین	5/60 (1/21)	4/19 (1/88)	5/37 (1/29)	4/23 (1/88)	5/48 (1/25)	4/23 (1/88)
273	ماهی	5/19 (1/17)	3/08 (1/62)	5/18 (1/12)	2/98 (1/56)	5/19 (1/14)	2/98 (1/56)
274	مجازات	2/26 (1/41)	5/69 (1/38)	2/05 (1/24)	5/83 (1/31)	2/05 (1/24)	5/83 (1/31)
275	مجسمه	4/43 (/88)	3/55 (1/11)	4/45 (0/81)	3/58 (1/04)	4/45 (0/84)	3/58 (1/04)
276	مجله	4/61 (1/04)	3/59 (1/24)	4/66 (0/99)	3/60 (1/27)	4/66 (0/99)	3/60 (1/27)
277	محبت	6/04 (1/10)	4/49 (2/15)	6/14 (0/98)	4/41 (2/21)	6/14 (0/98)	4/41 (2/21)
278	مداد	4/45 (/03)	3/58 (1/29)	4/34 (0/88)	3/66 (1/15)	4/34 (0/88)	3/66 (1/15)
279	مرغ	2/37 (1/64)	5/72 (1/72)	2/12 (1/55)	5/90 (1/64)	2/12 (1/55)	5/90 (1/64)
280	مرهم	5/53 (1/10)	3/29 (1/60)	5/55 (1/04)	3/27 (1/66)	5/55 (1/04)	3/27 (1/66)
281	مریض	2/27 (1/11)	3/56 (2/08)	2/07 (1/07)	3/68 (2/14)	2/07 (1/07)	3/68 (2/14)
282	مسواک	4/75 (/24)	3/86 (1/40)	4/76 (1/19)	3/71 (1/31)	4/76 (1/19)	3/71 (1/31)
283	مشوق	5/69 (1/11)	4/27 (1/76)	5/72 (1/04)	4/25 (1/70)	5/72 (1/04)	4/25 (1/70)
284	مصیبت	1/98 (1/03)	5/51 (1/58)	1/76 (1/02)	5/67 (1/51)	1/76 (1/02)	5/67 (1/51)
285	مضحک	3/34 (1/68)	3/71 (1/69)	3/59 (1/68)	3/73 (1/67)	3/59 (1/68)	3/73 (1/67)
286	معشوق	5/86 (1/25)	4/73 (2/06)	5/98 (1/15)	4/72 (2/11)	5/98 (1/15)	4/72 (2/11)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

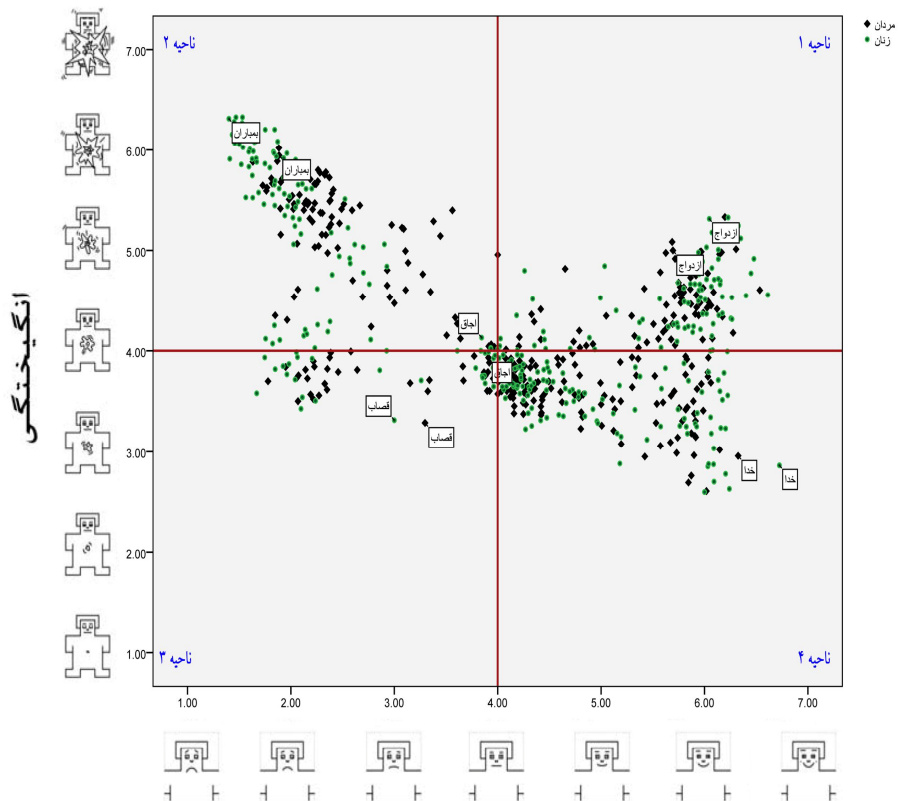
ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل			
		انگیختگی		خوشایندی		انگیختگی		خوشایندی	
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
287	معصیت	5/04	(1/81)	2/27	(1/38)	2/12	(1/31)	5/23	(1/70)
288	مفلوج	3/90	(2/13)	2/22	(1/02)	2/18	(1/05)	4/05	(2/06)
289	مفید	3/56	(1/70)	5/68	(1/08)	5/63	(1/01)	3/59	(1/71)
290	منحوس	3/81	(1/78)	2/64	(1/18)	2/44	(1/15)	3/91	(1/91)
291	موسیقی	4/34	(2/12)	6/17	(0/92)	6/16	(0/89)	4/34	(2/14)
292	مهتاب	3/06	(1/79)	5/57	(1/17)	5/75	(1/08)	3/16	(1/94)
293	مهربان	4/77	(1/99)	6/03	(1/01)	6/10	(0/93)	4/66	(2/04)
294	مهمانی	4/03	(1/70)	5/36	(1/24)	5/59	(1/13)	4/13	(1/75)
295	میز	3/74	(1/22)	4/23	(0/86)	4/21	(0/76)	3/69	(1/20)
296	میلاذ	3/75	(1/82)	5/52	(1/19)	5/66	(1/18)	3/99	(1/88)
297	نامید	3/84	(2/09)	2/23	(1/20)	2/14	(1/15)	3/91	(2/04)
298	ناتوان	3/50	(1/96)	2/07	(1/07)	2/08	(1/03)	3/47	(2/01)
299	ناخن	3/79	(1/29)	3/87	(1/12)	4/04	(1/04)	3/87	(1/36)
300	ناعلاج	3/70	(2/16)	1/78	(1/08)	1/76	(1/10)	3/81	(2/24)
301	ناله	3/52	(1/98)	2/22	(1/03)	2/16	(1/03)	3/53	(2/03)
302	نجات	4/46	(2/07)	5/87	(1/26)	5/97	(1/09)	4/24	(2/12)
303	نرده بان	4/41	(1/64)	4/42	(1/26)	4/43	(1/16)	4/30	(1/58)
304	نفرین	5/07	(1/65)	2/06	(1/03)	1/89	(0/95)	5/31	(1/59)

فصل نامه پژوهش‌های کاربردی روانشناختی، علمی - پژوهشی، شماره 4، سال چهارم

ردیف	واژگان	مردان		زنان		کل	
		خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی	خوشایندی	انگیختگی
		m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)	m(sd)
305	نگهبان	3/91 (1/51)	4/04 (1/45)	4/13 (0/97)	3/91 (1/33)	3/98 (1/39)	4/02 (1/28)
306	نوازش	5/93 (1/02)	3/62 (2/08)	6/22 (0/84)	3/56 (2/20)	3/59 (2/14)	6/07 (0/94)
307	نوروز	5/61 (1/35)	4/30 (1/92)	5/98 (1/00)	4/37 (1/92)	4/33 (1/92)	5/79 (1/20)
308	نوزاد	5/76 (1/26)	4/64 (1/89)	5/97 (0/87)	4/61 (1/95)	4/62 (1/92)	5/87 (1/09)
309	نیشخند	3/67 (1/66)	3/71 (1/68)	3/26 (1/60)	3/71 (1/63)	3/71 (1/66)	3/47 (1/64)
310	نیمکت	4/29 (1/08)	3/65 (1/31)	4/23 (0/68)	3/72 (0/94)	3/68 (1/14)	4/26 (0/91)
311	وحشت	2/51 (1/45)	5/46 (1/45)	1/84 (0/99)	6/21 (0/89)	5/82 (1/26)	2/19 (1/30)
312	ورثکست	1/82 (0/99)	5/66 (1/38)	1/75 (1/00)	5/86 (1/30)	5/76 (1/34)	1/78 (1/00)
313	هدیه	6/06 (0/88)	4/45 (2/00)	6/26 (0/85)	4/53 (2/10)	4/49 (2/04)	6/16 (0/87)
314	همدم	5/97 (1/05)	3/67 (2/17)	6/13 (0/85)	3/71 (2/14)	3/69 (2/15)	6/05 (0/96)
315	همراه	5/54 (1/10)	3/48 (1/71)	5/74 (1/14)	3/42 (1/89)	3/45 (1/80)	5/64 (1/12)
316	همسایه	4.83 (1.21)	3.57 (1.52)	4.78 (1.06)	3.59 (1.39)	3.58 (1.46)	4.81 (1.14)
317	همسر	5/60 (1/39)	3/49 (2/14)	6/06 (1/02)	3/34 (2/07)	3/42 (2/10)	5/82 (1/25)
318	یار	6/04 (1/00)	3/93 (2/11)	6/04 (0/96)	3/79 (2/06)	3/86 (2/08)	6/04 (0/98)
319	یاور	5/71 (1/20)	3/60 (2/06)	5/97 (0/89)	3/59 (1/88)	3/60 (1/97)	5/84 (1/07)
320	یخچال	4/42 (0/92)	3/45 (1/23)	4/30 (0/79)	3/64 (1/05)	3/54 (1/15)	4/36 (0/86)

تهیه هنجار مقدماتی بار هیجانی واژگان فارسی

از آنجاکه طبق مدل ابعادی هیجان، که در بخش بیان مسأله نیز بدان اشاره شد، بار هیجانی یک محرک می بایست با در نظر گرفتن ابعاد اصلی آن، یعنی خوشایندی_ ناخوشایندی و انگیزتگی در نظر گرفته شود، بنابراین توزیع پراکندگی میانگین های واژگان در ابعاد مذکور در نمودار شماره یک آمده است.

خوشایندی

نمودار 1: نمودار پراکندگی واژگان در ابعاد خوشایندی و انگیزتگی

نمودار شماره یک ، پراکندگی واژگان فارسی را از حیث ابعاد اساسی هیجان (خوشایندی و انگیزتگی) نشان می دهد. در این نمودار، محور X ، بیانگر میزان خوشایندی و محور Y بیانگر میزان انگیزتگی واژگان است.

همانطوری که در نمودار مشاهده می شود نقطه تلاقی دو محور X (خوشایندی) و Y (انگیختگی) عدد 4 می باشد، بدین معنی که واژگان پراکنده شده در این نقطه از نمودار، دارای خوشایندی و انگیختگی 4 بوده و از نظر بار هیجانی خنثی تلقی می شود (مانند واژه اجاق). همچنین در این نمودار 4 ناحیه مشخص شده است که بر اساس این نواحی، واژگانی که در ناحیه 1 نمودار پراکنده شده اند دارای خوشایندی و انگیختگی بیشتر از 4 بوده لذا جزو واژگان شاد محسوب می شوند (مانند واژه ازدواج). واژگانی که در ناحیه 2 پراکنده شده اند دارای خوشایندی کمتر از 4 و انگیختگی بیشتر از 4 بوده لذا جزو واژگان اضطراب زا می باشند (مانند واژه بمباران). واژگانی که در ناحیه 3 نمودار پراکنده شده اند دارای خوشایندی و انگیختگی کمتر از 4 بوده لذا جزو واژگان غمگین می باشند (مانند واژه قصاب). همچنین واژگانی که در ناحیه 4 نمودار پراکنده شده اند دارای خوشایندی بیشتر از 4 و انگیختگی کمتر از 4 بوده جزو واژگان آرامش بخش می باشند (مانند واژه خدا). همچنین در نمودار حاضر پراکندگی بار هیجانی واژگان از نظر مردان و زنان نشان داده شده است که همانگونه که ملاحظه می شود بر اساس میزان پراکندگی واژگان و نیز براساس داده های جدول شماره 2 مردان و زنان از نظر ارزیابی بار هیجانی واژگان متفاوتند.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر تهیه هنجار بار هیجانی واژگان فارسی از لحاظ ابعاد اساسی هیجان (خوشایندی و انگیختگی) بود. سالیان سال است که روانشناسی علمی سعی در ثبت و بررسی جوهره اصلی هیجان دارد. اسگود¹ و همکارانش (1957) معتقدند که گزارشات شفاهی از مفاهیم متنوعی چون نقاشی ها، واژگان و غیره، با بُعد خوشایندی - ناخوشایندی بعنوان یکی از ابعاد بنیادی هیجان مرتبط می باشند (ورشورر، کرومز و کاستر، 2000). در همین راستا لانگ (1995) معتقد است هیجان یک ساختار ابعادی دارد که شامل دو مشخصه "خوشایندی" و "انگیختگی" است. ارزیابی هیجانها، به جهت اینکه در زندگی روزانه ما بسیار شایع بوده و نقش کلیدی در ارتباطات غیر کلامی ایفا می کنند، بسیار ضروری بوده و در حوزه های مختلف پژوهش به سرعت رو به رشد است. مخصوصاً در جوامعی که افراد با کامپیوتر سرو کار دارند ارزیابی حالات هیجانی آنها می تواند تا حد زیادی کیفیت تعامل افراد را بهبود بخشد. لذا با توجه به این امر که محرک های اطراف دارای بار هیجانی می باشند، تحقیقات تجربی بسیاری با متدولوژی ها و محرک های متنوع (تصاویر، صداها، واژگان و...) انجام گرفته است که تأییدی بر این مسأله است. بعنوان نمونه ورشورر، کرومز و کاستر (2000) طی یک بررسی میان فرهنگی به مقایسه نمرات هنجاری تصاویر IAPS² با نمرات نمونه ی فنلاندی با استفاده از تصاویر SAM (جهت ارزیابی ابعاد خوشایندی - ناخوشایندی، انگیختگی و تسلط) پرداخت که نتایج نشان داد نمرات هیجانی بدست آمده از نمونه فنلاندی با نمرات هنجاری IAPS همگرا بوده و نمودار پراکندگی نمرات انگیختگی و خوشایندی نمونه فنلاندی مشابه نمودار بدست آمده از نمونه آمریکایی است. هنجار یابی بار هیجانی واژگان انگلیسی (بردلی و لانگ، 1999) نمونه دیگر از بررسی هایی است که با استفاده از تصاویر SAM³، انجام گرفته است. این مطالعه (ANEW)³،

1. Osgood

2. International Affective picture system

3. Affective Norms For English Words

جهت مهیا کردن هنجاری از دامنه هیجانی مجموعه وسیعی از واژگان انگلیسی (1034 واژه) شامل اسم ها، فعل ها و صفات انجام شده است. در این بررسی نیز ارزیابی بار هیجانی واژگان براساس ابعاد خوشایندی - ناخوشایندی، انگیزندگی و غلبه صورت گرفته است. همچنین، با وجود اینکه مطالعات تاریخی هیجان اکثراً در حوزه دیداری انجام گرفته است. در سال های اخیر تعداد بسیاری از بررسی ها نیز با استفاده از محرک های شنیداری بعنوان یکی از اجزای مطالعه هیجان انجام گرفته است. مجموعه اصوات دیجیتال عاطفی بین المللی نمونه دیگری از مطالعات انجام گرفته توسط استیونسون و جیمز (2008) است، که بطور کامل مطابق با نظریه های ابعادی هیجان است. IADS¹ مجموعه ای از 111 صدای استاندارد و فراخوان هیجان است که دامنه وسیعی از طبقات معنایی را پوشش می دهد. به منظور هنجار یابی IADS نیز از تصاویر SAM جهت ارزیابی ابعاد هیجانی خوشایندی، انگیزندگی و غلبه استفاده شده است. تا کنون در کشور ما در خصوص بار هیجانی محرک های مختلف مطالعه ای صورت نگرفته است، در حالیکه در هر کشوری ارائه اطلاعات در خصوص بار هیجانی محرک ها در حوزه های مختلفی چون تبلیغات، مباحث و گفتمان های سیاسی، تجارت و بویژه در مطالعات مربوط به شناخت و هیجان ضرورت دارد. در پژوهش حاضر جدول و نمودار پراکندگی بار هیجانی واژگان از حیث ابعاد خوشایندی و انگیزندگی ارائه گردید که می تواند گامی مؤثر در جهت تسریع و بهبود کیفیت مطالعات مربوط به هیجان و شناخت (بعنوان نمونه مطالعه در زمینه سوگیری حافظه آشکار) باشد. بر اساس این جدول واژگانی که دارای خوشایندی و انگیزندگی بالا می باشند در گروه واژگان شاد، واژگانی که دارای خوشایندی و انگیزندگی پایین هستند در گروه واژگان غمگین، واژگانی که دارای خوشایندی پایین و انگیزندگی بالا می باشند در گروه واژگان اضطراب‌زا، واژگانی که دارای خوشایندی بالا و انگیزندگی پایین می باشند در گروه واژگان آرامش‌بخش، و واژگانی که دارای خوشایندی و انگیزندگی متوسط می باشند در گروه واژگان خنثی قرار می‌گیرند. همچنین، با توجه به نتایج پژوهش حاضر زنان و مردان از نظر نحوه ارزیابی بار هیجانی واژگان متفاوتند که از این نظر نتایج مطالعه حاضر با مطالعات کرینگ و گوردن، (1998) که نشان داده است مردان و زنان از نظر ابراز هیجان تفاوت دارند، همسو می باشد. لذا استفاده از این اطلاعات در نحوه انتخاب محرک ها در مطالعات مربوط به هیجان و شناخت برای مردان و زنان مفید خواهد بود. لازم به ذکر است پژوهش حاضر مقدمه ای است در جهت پژوهش دیگری در همین زمینه، که به صورت گسترده در استان ها و رده های سنی مختلف انجام خواهد گرفت، تا در حد امکان مشکلات استفاده از محرک های هیجانی در فرهنگ و زبان ها و رده های مختلف سنی مرتفع گردد.

منابع

- بهشتی، محمد (1372). فرهنگ فارسی صبا انتشارات صبا
دهخدا، ع. ا. (1385). فرهنگ متوسط دهخدا. تهران: مؤسسه لغت نامه دهخدا.
عمید، ح (1381). فرهنگ عمید. تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر.
کاویانی، حسین، پورناصح، مهرانگیز، گلفام، ارسلان (1384). تقابل واژه‌های هیجان و شناخت در لغت نامه‌های زبان فارسی،
تازه‌های علوم شناختی، سال 7، 2: 29-37
معین، م (1381). فرهنگ فارسی (دو جلد). تهران: آندا.
نظری، محمد علی، نبی زاده چیا، قسیم، واحدی، شهرام، رستمی، محمد (1391). روایی و پایایی آزمون خوارزبایی تصاویر
آدمک، فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش در سلامت روانشناختی، دوره 6، 2: 52-61.

Referenece

- Baglioni, C., Lombardo, C., Bux, E., Hasen, S., Salventa, C., Biello, S., Violani, C., Espie, C. A. (2010). Psychological reactivity to sleep-related emotional stimuli in primary insomnia. *Journal of Behaviour research and Therapy*, 48: 467-475.
- Bradly, M., M. & Long, P. J. (1994). Measuring Emotion: The Self Assessment Mankin And The Semantic Differential. *Journal of Behavior Therapy And Experimental Psychology*, 25: 49-59
- Bradly, M., M. & Long, P. J. (1999). Affective Norms For English Words (ANEW): Instruction Manual And Affective Ratings. *Thechnical Report C-1, The Center For Research In Psychology University Of Florida.*
- Bradly, M., M. & Long, P. J. (1999). International Affective Digitized Sound (IADS): Stimuly, Instruction Manual And Affective Ratings (Tech. rep. No. B-2). Gainesville, FL: The Center For Research In Psychology, University Of Florida
- Bradly, M., M. (2000). *Handbook of Psychology: Emotion and Motivation*. In J. T. Cacioppo, L. G. Tassinary, & G. Bernston (Eds.), (PP. 602-642). New York: Cambrige University Press.
- Dewaele, J. M. (2004). The emotional force of swearwords and taboo words in the speech of multilinguals. *Journal of Multilingual and multicultural development*. 22-25
- Ferre, Pilar., Garcia, Trofilo., Fraga, Isabel., Sanchez-Casas, Rosa., Molero, Margarita. (2010). Memory for emotional words in bilinguals: Do words have the same emotionam tntensity in the first and in the second languages? *Cognition and Emotion., Psychology press.*, 24(5): 206-785.
- Güiza Caicedo, D. (2009). Designing the new PrEmo, An empirical research on how to improve the emotion measuring tool. Design for interaction MSc. Student. In collaboration With Dr. P. M. A. Desmet. Associate Professor- Faculty of Industrial DESIGN Engineering. *Delft University of Technology (TU Delft)*.
- Kring, A. M., & Gordon, A. H. (1998). Sex differences in emotion: Expression, Experience, and physiology. *Journal of personality & social psychology*. 686-703
- Lang, P. J. (1995). The emotion probe: Studies of motivation and

- attention. *American Psychologist*.50(5): 372 -385.
- Lang, P. J., Bradley, M. M., & Cuthbert, B. N. (1990). Emotion, attention, and the startle reflex. *Psychological Review*
- Long, P.J.(1980). *Handbook of Psychology :Behavioral treatment and bio-behavioral assessment: computer applications*. In: Sidowski, J.B., Johnson, J.H., Williams, T.A. (Eds) . *Technology in mental health care delivery systems*, 119-137. Ablex, Norwood, NJ.
- Matsumoto, David., Assar, Manish.(1992). The effect of Language on judgment of universal facial Expressions of Emotion. *Journal of Nonverbal behavior, Human sciences press*. 85-99.
- Mauss, I.B., Robinson, M.D.(2009). Measures of emotion: A review. *Cognition and emotion, department of psychology, university of Denever*. 209-237.
- Morris, J.D.(1995). Observations: SAM: The Self Assessment Mankin-an efficient Cross-Cultural measurement of emotional response. *Journal of advertising research*. 35(6):63-68.
- Sartorius, A., Ruf, M., Kief, C., Demirakca, T., Bailer, J., Ende, G., Henn, F.A., Meyer-Lindenberg, A., & Dressing H.(2008). Abnormal amygdale activation profile in pedophilia. *Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci*. 258:271-277.
- Stevenson, Ryan, A., & James, Thomas, W., (2008). Affective auditory stimuli: Characterization of the international affective digitized sounds (IADS) by discrete emotional categories . *Behavior research methods* . Indiana university , Bloomington , Indiana. 4(1) :315-321.
- Verschuere , Bruno , Crombez , Geert , Koster , Ernst.(2000). The international affective picture system: *Across cultural validation study*. Ghent university, Belgium. 2-11.